

Силабус курсу
Фінансова санація та банкрутство
підприємств

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 Мова викладання:
українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент **Чижишин Оксана Ігорівна**

Контактна інформація

chyzhysh@gmail.com +380669251507

Опис дисципліни

Дисципліна «Фінансова санація та банкрутство підприємств» спрямована на формування у студентів знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання щодо методології та практичного здійснення фінансової санації, провадження справи про банкрутство, фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.

Мета дисципліни: оволодіння сучасними методами і прийомами управління фінансами організації: формування системи знань та практичних навичок використання інформаційно-аналітичної бази в процесі управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.

Предмет дисципліни - система фінансово-економічних відносин, що виникають у процесі антикризового управління фінансами підприємства, санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління фінансовою санацією підприємств			

2/1	Тема 1. Основи управління фінансовою санацією підприємства	Володіти практичними навичками щодо виявлення симптомів фінансової кризи на підприємстві та методичним інструментарієм управління фінансовою санацією підприємства	Тестові завдання, питання
2/1	Тема 2. Оцінювання санаційної спроможності підприємства	Здобути навички визначення санаційної спроможності підприємства. Знати методи та етапи здійснення санаційного аудиту підприємства. Знати особливості системи раннього діагностування та попередження банкрутства. Вміти застосовувати на практиці методи прогнозування банкрутства підприємства	Тестові завдання, питання
2/1	Тема 3. Складання плану фінансової санації підприємства	Володіти практичними навичками складання санаційної стратегії та плану фінансової санації підприємства	Тестові завдання, питання, кейсові завдання
4/1	Тема 4. Досудова санація	Розуміти сутність досудової санації підприємства, її мету та критерії. Знати форми та підстави надання фінансової допомоги підприємству-боржнику під час проведення досудової санації	Тестові завдання,
4/1	Тема 5. Санація підприємства в судовому порядку	Знати умови прийняття рішення щодо здійснення санації підприємства-боржника у судовому порядку. Засвоїти порядок проведення зборів кредиторів, утворення комітету кредиторів та їх повноваження при здійсненні санації підприємства-боржника. Володіти практичними навичками ведення процедури санації у судовому порядку.	Тестові завдання, питання
4/1	Тема 6. Фінансування санації підприємства	Вміти визначати потребу в капіталі, необхідному для фінансування санації підприємства. Володіти практичними навичками щодо акумулювання фінансових ресурсів, необхідних для здійснення санаційних заходів, із внутрішніх та зовнішніх джерел	Тестові завдання, питання, задачі
Змістовий модуль 2. Форми і методи фінансової санації та основи банкрутства підприємств			

4/2	Тема 7. Реструктуризація підприємств	Засвоїти нормативно-правові та фінансово-економічні передумови реорганізації підприємств. Знати фінансовий механізм укрупнення, розукрупнення та перетворення суб'єктів господарювання	Тестові завдання, питання, задачі
4/2	Тема 8. Методи державної фінансової підтримки санації підприємств	Знати та вміти застосовувати на практиці методи та форми державної санаційної підтримки підприємств, а також критерії відбору підприємств для надання цільової комплексної державної підтримки	Тестові завдання, питання, кейсові завдання
2/2	Тема 9. Економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємства	Знати порядок урегулювання господарських спорів, економіко-правові аспекти банкрутства та ліквідації підприємств	Тестові завдання, питання,
4/2	Тема 10. Особливості фінансової санації та банкрутства суб'єктів господарювання з врахуванням сфери діяльності	Володіти практичними навичками з управління фінансовою санацією державних підприємств, сільськогосподарських підприємств, селянських (фермерських) господарств, банківських установ, страхових компаній та інших фінансових установ	Тестові завдання, питання,

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Васильчук І. П., Ізмайлова Н. В., Зайцева А. С. Тенденції та чинники фінансової діяльності суб'єктів підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2022. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10171>
2. Гончар Г.П., Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як інструмент антикризового управління діяльністю підприємств. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1859/1875>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Гушилик А. Правове становище боржника у справі про банкрутство на стадії санації. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 4. С.23 URL: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.4.12>
5. Ізмайлова Н. В., Васильчук І. П., Смирна О. В. Підтримка стабільної діяльності підприємства під час активної фази епідемічних явищ в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9742>
6. Ізмайлова Н. В. Передумови та перші наслідки впливу коронакризи на рентабельність гірничо-видобувних підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8434>
7. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>

10. Марусяк Н. Л., Пильнюк Д. О. Банкрутство підприємства: сутність, причини та наслідки. *Економіка та суспільство*. 2021. №30. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-29>
11. Москвін Б. Банкрутство як механізм антикризового управління підприємством. *Вісник КНТЕУ*. 2020. № 2. С. 58-68.
12. Михальчук Л. В. Теоретичні підходи до виявлення сутності, проблем та наслідків банкрутства підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 37. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1210/1165>.
13. Пильнова В.П. Фінансова санація і банкрутство підприємств: навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2021. 164 с.
URL: <http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=2991>
14. Пігуль Н. Г., Семенець В. П. Сутність та значення санації підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка і суспільство*. 2020. № 21. С. 86-92. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/34>
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
16. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
17. Про затвердження Порядку погодження планів санації: Наказ Фонду державного майна України від 04.03.2020 р. № 403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0334-20#Text>
18. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
19. Семенова С. М. Санація балансу для покращення фінансового стану підприємства. *Review of transport economics and management*. 2020. Вип. 3(19). С. 164-176. URL: [https://doi.org/10.15802/rtem.v0i3\(19\).210758](https://doi.org/10.15802/rtem.v0i3(19).210758)
20. Смирна О. В., Ізмайлова Н. В. Сучасний стан та проблеми формування капіталу українських підприємств в умовах кризових явищ. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9904> DOI: [10.32702/2307-2105-2022.1.92](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.1.92)
21. Управління фінансовою санацією підприємства [Текст] : навч. посібник / Чернівецький нац. ун-т імені Ю. Федьковича ; укладачі: Н. О. Ковальчук, М. П. Федішин, А. В. Жаворонок, А. С. Абрамова; імені ЧНУ : 2020 . 224 с.
22. Фурман Т. Ю., Прокопович Н. І. Причини банкрутства та механізми його запобігання на підприємстві. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2023. № 1 (53). URL: <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.1.33>
23. Цімерман О. І., Олещук О. В. Банкрутство в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-29>
24. Чижишин О.І. Структурна оптимізація збутової діяльності агропромислових підприємств. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія:»Економічні науки»*. 2021. Випуск 6 (50). С.115-120. URL:<https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-6-7356>
25. Чижишин О.І. Стан інституційного забезпечення збутової діяльності аграрних підприємств. *Економічна безпека держави в контексті національних*

інтересів: зб. матер. Міжнародної науково-практичної конф., м. Харків, 23 квітня 2021 р. Харків : ХНУВС, 2021. С. 164-166.

26. Чижишин О.І. Структурні рішення збутових процесів у сільському господарстві. *Соціально-економічні трансформації в розвитку держави*: зб. матер. Всеукраїнської науково-практичної конф., м.Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.: у 2-х т. Т 1. Ч.1. / За заг. ред. В.І.Мельник. Тернопіль: Крок, 2021. С. 118-121.

27. Чижишин О.І. Структурні рішення бізнес-процесів у сільському господарстві з системами управління SAPPRO DUCTLIFECYCLE MANAGEMENT, SAPPLM *Конкурентоспроможність держави в умовах децентралізації*: моногр. / за наук. ред. канд. екон. наук, доц. Н. Є. Кульчицької. Чортків: ЗУНУ, 2021. Розділ 1. С. 292 с.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота студента
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 10 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 10 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Підготовка та написання науково-дослідної роботи у вигляді презентації -60%; 1) самостійного представлення власного дослідження – 20%; 2) вміння у дискусії захищати отримані результати дослідження -20%. Оцінка визначається як сукупність питомої ваги кожної складової (максимальна оцінка - за 100 балів)	Сукупність питомої ваги Кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.

Поточне опитування під час заняття оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 10 темах .

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Підсумкова модульна контрольна робота по 10 темах складається із:
тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

10 балів – за тест надано правильну відповідь.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Тренінг:

Загальне оцінювання студентів при проведенні тренінгу з навчальної дисципліни «Фінансова санація та банкрутство підприємств» пропонується з урахуванням певних критеріїв, які згруповані за певними видами робіт, які виконує учасник тренінгу.

До основних видів робіт, які важливо оцінити при проведенні тренінгу, можна віднести:

- процес тренінгу (ПТ);
 - результат тренінгу (РТ);
 - самостійна робота студентів під час тренінгу (СР ауд.);
 - позааудиторна самостійна робота студентів за результатами тренінгу (СР п.а).
- Загальна оцінка студентів, що приймали участь у тренінгу (Озаг) може бути отримана на основі розрахунку інтегрального показника, який розраховується за формулою:

$$\text{Озаг} = \text{ПТ} \times 0,2 + \text{РТ} \times 0,3 + \text{СР ауд.} \times 0,2 + \text{СР п.а} \times 0,3$$

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за тренінг по складає 100 балів.

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує,

недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

Сукупність питомої ваги кожної складової:

-80% - підготовка презентації;

-20% - захист презентації.

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C(добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E(достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним